

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 2Nt/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420010274
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Cviková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2020:4420010274.1

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky konajúci samosudkyňou JUDr. Dianou Cvikovou v trestnej veci odsúdeného Y. J., pre pokračovací prečin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 212 odsek 2 písmeno a), písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona a iné, o návrhu odsúdeného na upustenie od výkonu ochranného liečenia, na verejnom zasadnutí, konanom v Nových Zámkoch dňa 02.09.2020, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 447 odsek 1 Trestného poriadku sa návrh odsúdeného Y. J., nar. XX.XX.XXXX v Y., trvale bytom U., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v C. U. U., na upustenie od výkonu ochranného protialkoholického a protitoxikomanického liečenia ústavného, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 3T/36/2017 z 04.05.2017, právoplatným dňa 04.05.2017, zamietá, pretože nie sú splnené podmienky podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona

o d ô v o d n e n i e :

Trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 3T/36/2017 z 04.05.2017, právoplatným dňa 04.05.2017, bol Y. J. uznaný vinným z pokračovacieho prečinu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 212 odsek 2 písmeno a), písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona a iné, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody 16 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a tiež mu bolo uložené ochranné liečenie protialkoholické a protitoxikomanické ústavnou formou. Odsúdený trest odňatia slobody vykonal dňa 27.02.2018. Uznesením Okresného súdu Levice sp.zn. 3Nt/88/2017 z 20.12.2017, právoplatným dňa 20.12.2017, bol odsúdenému v prejednávanej veci uložený ochranný dohľad na dobu 20 mesiacov. Výkon ochranných liečení bol u odsúdeného nariadený už 11.05.2017, v dôsledku opakovanej zmeny zariadení na ich výkon však dosiaľ s výkonom ochranného liečenia začaté nebolo. Aktuálne je výkon ochranných liečení nariadený v C. U. U., pričom odsúdený v súčasnosti nie je zaradený do poradovníka na výkon ochranného liečenia.

Odsúdený dňa 14.05.2020 podal návrh na upustenie od výkonu uložených mu ochranných liečení s tým, že v ňom nevidí žiadny význam a ďalšie skutočnosti uvedie na súde.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na písomnom návrhu na upustenie od výkonu ochranného liečenia a doplnil, že návrh podal preto, že ochranné liečenia od roku 2017 dosiaľ neabsolvoval, za 4 mesiace mu končí trest odňatia slobody, 2 roky už abstínuje, po prepustení z výkonu trestu nemá dôvod sa zdržiavať na území Slovenskej republiky, keďže jeho družka a maloleté dieťa sa tu nezdržiavajú. Pripustil, že v minulosti mal problémy s alkoholom aj s drogami, ale teraz o tom vôbec neuvažuje a ochranné liečenie by ho iba obmedzovalo v ďalšom živote. Tiež potvrdil, že v minulosti po prepustení z výkonu trestu zrecidivoval, ale teraz dostal šancu od družky žiť s ňou a viesť riadny život a preto má dôvod abstinovať. Tiež na otázku, či v minulosti absolvoval dobrovoľnú liečbu, ktorá by nebola súdom nariadená, odpovedal, že ešte ako mladistvý bol rodičmi viac menej donútený absolvovať také liečenie.

Z dôkazov, oboznámených na verejnom zasadnutí, súd zistil nasledovné skutočnosti.

V predmetnom trestnom konaní, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 3T/36/2017, bol skúmaný duševný stav odsúdeného, pričom znalec psychiater v podanom znaleckom posudku dospel k záveru, že odsúdený v čase činu trpel/trpí polymorfnou toxikomaniou s poruchami správania, zmiešanou poruchou osobnosti s asociálnym vývojom a úplnú závislosť na drogách a alkohole. Znalec odsúdeného označil zo psychiatrického hľadiska za nebezpečného pre spoločnosť a odporučil mu uložiť ochranné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie výlučne ústavnou formou.

Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 4T/119/2018 súd zistil, že odsúdený sa už dňa 02.03.2018 (t.j. iba niekoľko dní po vykonaní trestu odňatia slobody, uloženého mu vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 3T/36/2017 a to v stave pod vplyvom alkoholu a po užití liekov) dopustil pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona, z ktorého spáchania bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 4T/119/2018 z 23.05.2019, právoplatným dňa 15.10.2019 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Nitre sp.zn. 1To/73/2019 z 15.10.2019, a to za súčasného zrušenia výroku o vine, treste a súvisiacich výrokov rozsudku Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 0T/19/2018 z 14.06.2018. Za to bol odsúdenému uložený spoločný trest odňatia slobody 18 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

V predmetnej trestnej veci bolo rovnako znalcom psychiaterom doporučené uloženie ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou, avšak odvolací súd dospel k záveru o nadbytočnosti jeho uloženia práve vzhľadom na nevykonané ochranné liečenia, uložené odsúdenému vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 3T/36/2017.

Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 4T/76/2019 súd zistil, že odsúdený sa zo dňa 02.01.2019 na deň 03.01.2019 (t.j. bezprostredne po vykonaní trestu odňatia slobody, uloženého mu vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 0T/19/2018, a to znovu v stave po vedomom užití viacerých liekov) dopustil prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno a), písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona a prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 odsek 1 Trestného zákona, z ktorého spáchania bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 4T/76/2019 z 08.08.2019, právoplatným dňa 19.11.2019 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Nitre sp.zn. 1To/91/2019 z 19.11.2019. Za to bol odsúdenému uložený úhrnný trest odňatia slobody 16 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

V predmetnej trestnej veci bolo rovnako znalcom psychiaterom doporučené uloženie ochranného protitoxikomanického a protialkoholického liečenia ústavnou formou, avšak odvolací súd aj v tejto veci dospel k záveru o nadbytočnosti jeho uloženia práve vzhľadom na nevykonané ochranné liečenia, uložené odsúdenému vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 3T/36/2017.

Podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

Z vyššie citovaného ustanovenia Trestného zákona vyplýva, že upustiť od výkonu už právoplatne uloženého ochranného liečenia možno iba za podmienky, že pred jeho začiatkom zaniknú okolnosti, pre ktoré bolo uložené. Z uvedeného je zrejmé, že nevyhnutne musí nastať zmena okolností, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie o uložení takého ochranného liečenia. Z povahy ochranného liečenia ako ochranného opatrenia, ktorého účelom je ochrana spoločnosti výlučne prostriedkami špeciálnej prevencie a pomoci osobám postihnutým duševnou poruchou, pritom vyplýva, že taká zmena musí nastať prioritne vo sfére zdravotného stavu osoby, ktorej bolo také ochranné liečenie uložené, a to výlučne formou zlepšenia jej zdravotného stavu natoľko, že nie je potrebná nútená intervencia výkonom uloženého ochranného liečenia. Právny poriadok tak predpokladá pozitívne zmeny v zdravotnom stave takej osoby, či už v dôsledku dobrovoľne absolvovanej liečby (t.j. bez núteného výkonu ochranného liečenia), postojá osoby k vlastnému zdravotnému stavu v nadväznosti na schopnosť tento korigovať, angažovanosť príbuzných v tomto smere a pod., nevyhnutne však v nadväznosti na povahu konkrétneho duševného ochorenia. Postup podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona však rozhodne neslúži a nemôže slúžiť na púhe preskúmavanie zákonnosti, dôvodnosti alebo vhodnosti právoplatným rozhodnutím súdu v trestnom konaní uloženého ochranného liečenia, t.j. bez toho, aby nastala zmena vyššie uvedených skutočností. Účelom ochranného liečenia je totiž tak, ako je vyššie uvedené, nielen špeciálny preventívny účinok vo vzťahu k osobe páchatel'a, ale aj zaistenie ochrany spoločnosti týmto osobitým spôsobom. Z

hľadiska vyhodnotenia, či uložené ochranné liečenie je potrebné alebo nie, je preto irelevantný výlučne vlastný úsudok osoby, ktorej bolo uložené s tým, že táto výkon ochranného liečenia nepovažuje za potrebný, resp. výkon ochranného liečenia považuje za obmedzujúci vo vzťahu k vlastným rozhodnutiam vo svojom osobnom živote.

Z obsahu na vec sa vzťahujúceho spisu v prejednávanej veci súd zistil, že odsúdenému Y. J. bolo ochranné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie ústavné uložené podľa § 73 odsek 2 písmeno d) Trestného zákona vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 3T/36/2017 ako reakcia na ním spáchané prečiny a za súčasného konštatovania polymorfného toxikomanie s poruchami správania, zmiešanej poruchy osobnosti s asociálnym vývojom a úplnej závislosti na drogách a alkohole. Jedným z podkladov pre rozhodnutie o uložení takého liečenia boli aj závery znaleckého posudku znalca z odvetvia psychiatrie, ktorý u odsúdeného skonštatoval uvedené poruchy a zohľadňoval aj predchádzajúce liečebné úkony u odsúdeného, ktoré nevedli k želanému výsledku (strana 11 znaleckého posudku). K rovnakému záveru pritom dospeli aj znalci psychiatri, podávajúci znalecké posudky v následných trestných konaniach (tak, ako je vyššie uvedené) a ktorí rovnako vtedy odporúčali uloženie zhodných ochranných liečení u odsúdeného. Z oboznámených dôkazov je pritom zrejmé, že znalci odsúdeného vyšetrovali v čase, keď sa tento nachádzal vo výkone väzby, resp. vo výkone trestu odňatia slobody a aj v tomto stave tzv. nútenej abstinencie u odsúdeného, aj vzhľadom na jeho osobnostné a nemenné charakteristiky, konštatovali potrebu lekárskej intervencie formou ochranných liečení výlučne ústavnou formou. Súd na základe vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že vo vzťahu k okolnostiam, ktoré v trestnom konaní odôvodnili uloženie ochranného protitoxikomanického a protialkoholického liečenia ústavného odsúdenému Y. J. nestala zmena žiadnych okolností, pre ktoré boli tieto uložené. Je nepochybné, že odsúdený aktuálne abstínuje, keďže sa kontinuálne od 03.01.2019 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, resp. výkone väzby, avšak táto skutočnosť práve vzhľadom na prísne režimované prostredie, v ktorom sa odsúdený nachádza, nemôže viesť k záveru, že aktuálne u odsúdeného nie sú dané dôvody, pre ktoré boli ochranné liečenia u neho nariadené. V tejto súvislosti súd osobitne zdôrazňuje, že napriek tomu, že odsúdený dosiaľ uložené ochranné liečenie neabsolvoval, potom, ako vykonal nepodmienečné tresty odňatia slobody, v každom prípade sa znovu dostal do rozporu s Trestným zákonom, a to vždy v stave ovplyvnenom alkoholom alebo liekmi, dokonca opakovane bezprostredne potom, ako bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody počas ktorého nepochybné abstinoval tak, ako je tomu aj v súčasnej dobe. Z uvedeného je zrejmé, že ani dosiaľ vykonané nepodmienečné tresty odňatia slobody, dokonca ani uložený ochranný dohľad, odsúdenému nezabránili tomu, aby zakaždým, keď skončili prísne obmedzenia vo výkone trestu odňatia slobody, alkohol a lieky nezneužil a pod ich vplyvom sa nedopustil trestnej činnosti, pričom ani rodinné prostredie odsúdeného zjavne pre krátkosť času ani nestačilo mať na také jeho správanie žiadny pozitívny vplyv. Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že ani ostatné, dosiaľ realizované liečebné úkony s odsúdeným (a to aj v čase jeho neplnoletosti z iniciatívy jeho rodičov), založené na dobrovoľnej báze, nevedli k očakávanému zlepšeniu jeho zdravotného stavu. Na tomto základe je preto vylúčené konštatovanie, že by toho času odpadli okolnosti, ktoré odôvodnili uloženie ochranných liečení odsúdenému vyššie citovaným trestným rozkazom. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje tak, ako je vyššie už uvedené, že konanie o upustenie od výkonu uloženého ochranného liečenia neslúži na preskúmanie právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým bolo ochranné liečenie uložené a takáto revízia právoplatného rozhodnutia súdu je neprípustná s tým, že súd je povinný posudzovať iba to, či došlo k zmene okolností rozhodujúcich pre výkon ochranného liečenia. Z tohto hľadiska súd na základe vyššie uvedených skutočností a bez potreby vykonať akékoľvek ďalšie dokazovanie v tomto smere dospel k záveru, že k zmene týchto okolností nedošlo, naopak, aj po uložení ochranných liečení odsúdenému v predmetnej trestnej veci bola potreba jeho absolvovania odsúdeným opakovane skonštatovaná ďalšími znaleckými posudkami v súvislosti s následne odsúdeným páchanou zhodnou trestnou činnosťou pod vplyvom alkoholu a liekov. Podľa názoru súdu si zdravotný stav odsúdeného nevyhnutne vyžaduje lekársku intervenciu a bez tejto riziko pre spoločnosť ako aj osobu samotného odsúdeného, ktoré bolo dôvodom pre uloženie ochranných liečení, nepominulo. Z týchto dôvodov podľa názoru súdu na upustenie od výkonu ochranného liečenia nie sú splnené podmienky podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona.

S poukazom na hore uvedené skutočnosti súd návrh odsúdeného zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť na súde, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje a to do 3 pracovných dní od oznámenia uznesenia. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.